

УДК
687.016:[687.12:6
77.027.6]

ПАШКЕВИЧ К. ¹, ЦЗЯНСІНЬ ЛЮ²,
ПОСТЕЛЬНЯК А. ¹, КІНЧИНА О. ¹

¹Київський національний університет технологій та
дизайну, Україна

²Чанчунський педагогічний університет, Китай

ПЕРФОРАЦІЯ ЯК ЗАСІБ ОЗДОБЛЕННЯ ОДЯГУ В КОЛЕКЦІЯХ СУЧАСНИХ ДИЗАЙНЕРІВ

***Мета.** Визначення особливостей дизайн-проектування творчої колекції жіночого одягу з використанням декоративного оздоблення – перфорації.*

***Наукова новизна.** Систематизовано різновиди перфорації, способи її виготовлення та запропоновано принципи застосування сучасних видів оздоблення в дизайн-проектуванні колекцій сучасного одягу.*

***Практичне значення.** Розроблено колекцію жіночого одягу з штучної шкіри з використанням ручної перфорації.*

***Ключові слова:** колекція одягу, оздоблення виробів, перфорація текстильних матеріалів.*

***Вступ.** Використання сучасних видів художнього оздоблення одягу дає можливість підвищити конкурентоспроможність виробів, урізноманітнити їхнє композиційно-конструктивне рішення, зробити образ споживача ексклюзивним і неповторним. На світових подіумах в колекціях сучасних дизайнерів часто використовуються незвичні та інноваційні способи декорування одягу. Одним з актуальних видів сучасного оздоблення є перфорація, яка досить часто зустрічалась в колекціях останніх сезонів.*

***Об'єкти та методи дослідження.** Застосовано комплексний підхід, метод системно-структурного та морфологічного аналізу вихідного об'єкту дослідження з подальшим його синтезом на основі отриманих даних.*

Результати досліджень.

Для оздоблення одягу використовують як традиційні, давно відомі види, так і нові, нетрадиційні види декору, пов'язані з властивостями конкретних матеріалів і з появою нових технологій виготовлення оздоблення. Мода постійно змінюється та розвивається, кожного дня виникають нові види оздоблення, нові матеріали, нові технології. Дослідження перфорації як засобу оздоблення одягу виконано у роботах [1, 2], особливості дизайн-проектування колекції одягу з використанням різних видів оздоблення розглянуто авторами [3].

Розглянувши модні тенденції сезону осінь-зима 2018-2019, можна виділити основні з них: малі та середні об'ємні форми; силуети, які залишаються актуальними кілька сезонів поспіль – oversize, hyperform, А-силует; вшивний, сорочковий, суцільнокроєний рукава незвичних об'ємних та збільшених форм типу «окорок», ліхтарик, крильце, дзвін тощо. Актуальні тенденції тканин цього сезону: шкіра, штучна шкіра, джинс, півка, атлас, шовк, оксамит, трикотаж, замша, велюр. Кольорова гама досить різноманітна, одним з найбільш актуальних є колір металік з відтінком рожевого, синього, золотого та срібного.

Аналіз літератури показав, що види оздоблення можна розділити на плоске, об'ємне та додаткові аксесуари [4]. Одним з актуальних та затребуваних видів оздоблення сьогодні є перфорація, яка дозволяє змінити структуру поверхні тканини та зробити різноманітні отвори, прорізи, дірки або візерунок на текстильному матеріалі. Спочатку такий вид оздоблення як перфорація виник у виробках з натуральної шкіри. Її використовували при виготовленні взуття та сумок з натуральної та штучної шкіри, проте сьогодні перфорацію використовують в сукнях, блузках, штанах та в іншому асортименті виробів. В колекціях зарубіжних і українських дизайнерів часто зустрічаються моделі одягу з перфорацією (рис. 1). Сучасні технології, а саме, використання лазера, 3Ддруку, високотехнологічних приладів, дають можливість отримати перфорацію з настільки дрібним точно виконаним візерунком, який іноді схожий на мереживо або рисунок на тканині.

Рис. 1. Моделі зарубіжних дизайнерів з використанням перфорації [5]:

а – Chloé S/S14; б – Akris S/S16; в – Elie Saab S/S16; г – Valentino S/S15; д – Roberto Cavalli S/S13

Визначено, що перфорацію можна розділити на кілька видів: проста, неповна (часткова), багат шарова, з плетінням, з інкрустацією. Відомі такі методи виготовлення перфорації тканини: тиснення та термотиснення, ручна

перфорація, пірографія, гравіювання, лазерна та перфорація, отримана в процесі 3D друку.

Аналіз показав, що рисунки, виконані за допомогою перфорації, поділяють на геометричні, рослинні мотиви та фантазійні. Також перфорацію часто поєднують з іншими видами оздоблення, наприклад комбінування з вишивкою, виготовлення по типу мережки, гіпюру тощо. Перфорацію виконують зазвичай на однотонних матеріалах, що дає можливість підкреслити красу цього виду оздоблення. Іноді моделі з перфорацією роблять з двох контрастних шарів матеріалу, що робить перфорований рисунок більш виразним. Вироби з перфорацією виготовляють з цілком перфорованих тканин, або частково, наприклад, перфорацію розташовують тільки на пілочки, спинці або рукавах виробу. Перфорацією може бути оздоблений низ виробу, рукава, виріз горловини, окремі конструктивно-декоративні елементи: комір і лацкани коміра, кишені, манжети, планки, волани, рюші тощо. В межах дослідження нами розроблено класифікацію видів і способів перфорації.

Перфорація завдяки своїм метричним і ритмічним повторам є досить гармонійним видом оздоблення, що створює ніжні, нюансні композиційні рішення в одязі, тому її застосовують для оздоблення виробів різного асортименту для жінок, а також для дітей. Цей вид оздоблення виконують на несипучих текстильних матеріалах, тому у виробках з перфорацією іноді роблять фігурний низ виробу. Для виконання різних методів оздоблення перфорації найпоширенішими матеріалами є: шкіра, штучна шкіра та екошкіра, полівінілхлоридна плівка (ПВХ), щільні трикотажні полотна, неопрен, джинсові тканини, нейлон, плащова тканина тощо.

Проведені дослідження дали можливість розробити колекцію жіночого одягу з використанням перфорації. Натхненням для створення перфорації в колекції стали архітектура собору Нотр-Дам де Реймс (Франція), ритм вітражів, форма вікон і дверей з вітражами. Для створення прорізних візерунків перфорації обрано квіткові мотиви, їх виконано на рюшах, воланах, басках виробів. Перфорацію в колекції виконано ручним способом. Для виготовлення обрано штучну шкіру кольору металік з срібним відтінком. Розроблена колекція «Fleurs sur le tissu» представлена в півфіналі міжнародного конкурсу молодих модельєрів-дизайнерів «Печерські каштани» у 2018 році. Ескізи моделей колекції надано на рис. 2.

Рис. 2. Ескізи колекції «Fleurs sur le tissu»

Висновки. Проаналізовано колекції сучасних українських та зарубіжних дизайнерів, визначено сучасні тенденції моди та розглянуто види перфорації в одязі. Розроблено класифікацію перфорації за видом, типом використаних матеріалів, способом виготовлення тощо. На основі творчого джерела собору Нотр-Дам де Реймс розроблено авторські візерунки для перфорації ручним способом, розроблено ескізи та створено колекцію жіночих суконь з перфорацією.

Список літератури

1. Крюкова Н. О. Разработка технологии отделки современной одежды на основе традиционных методов декорирования материалов / Н. О. Крюкова, В. В. Бабушкіна // Сервис в России и за рубежом. - 2014. - № 1 (48). - С. 95-103.
2. Якунина А. В. Традиции и инновации в отделке современной одежды / Якунина А. В., Азизян И. А. // Концепт. – 2016. – Т. 11. – С. 3196–3200. – URL: <http://e-koncept.ru/2016/86675.htm>.
3. Сіндарова Л.Р. Дизайн-проекування колекції жіночого одягу з використанням техніки печворк / Сіндарова Л.Р., Приходько-Кононенко І.О., Колосніченко О.В., Остапенко Н.В.// Art and Design – Київ, 2018. – №2 – С.66-73. DOI:10.30857/2617-0272.2018.2.8
4. Колосніченко М. В. Мода і одяг. Основи проектування та виробництва одягу / М. В. Колосніченко, К.Л. Пашкевич. – К: КНУТД, 2018. – 236 с.
5. Офіційний сайт журналу VOGUE [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.vogue.ru/fashion>.